

ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ
ของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหน้าที่และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้บริการสุขภาพปฐมภูมิของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๙) และมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ จึงมีมติให้ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้บริการสุขภาพปฐมภูมิของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“บริการสุขภาพปฐมภูมิ” หมายความว่า บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มุ่งหมายดูแลสุขภาพของบุคคลในเขตพื้นที่รับผิดชอบในลักษณะองค์รวม ตั้งแต่แรก ต่อเนื่อง และผสมผสานครอบคลุมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมโรค การป้องกันโรค การตรวจวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิที่ประกอบด้วยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวและคณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ รวมทั้งเชื่อมโยงกับครอบครัว ชุมชน และบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขระดับทุติยภูมิและตติยภูมิ

“บุคคลในบัญชีรายชื่อ” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นผู้รับบริการสุขภาพปฐมภูมิในเขตพื้นที่ของหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๔ หน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิมีหน้าที่ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิแก่บุคคลในบัญชีรายชื่อ โดยต้องให้การดูแลสุขภาพในลักษณะองค์รวม ตั้งแต่แรก ต่อเนื่อง และผสมผสาน เพื่อให้ครอบคลุมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมโรค การป้องกันโรค การตรวจวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ

การให้บริการสุขภาพปฐมภูมิตามวรรคหนึ่ง ต้องให้บริการด้วยความเสมอภาคและอำนวยความสะดวกในการให้บริการ โดยคำนึงถึงการเคารพสิทธิส่วนบุคคล ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความเชื่อทางศาสนา รวมทั้งต้องมีความเชื่อมโยงกับครอบครัว ชุมชน ตลอดจนบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขระดับทุติยภูมิและตติยภูมิด้วย

ข้อ ๕ ภายใต้บังคับข้อ ๔ หน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิมีหน้าที่ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดระบบการบริหารจัดการเพื่อให้บริการสุขภาพปฐมภูมิตามขอบเขต รายการและกิจการม การให้บริการสุขภาพปฐมภูมิที่บุคคลมีสิทธิได้รับ โดยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวและคณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ ของบุคคลในบัญชีรายชื่อ ณ หน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ซึ่งผู้รับบริการมีรายชื่ออยู่ หรือ ณ สถานที่ที่หน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ กำหนด รวมทั้งในกรณีที่มีความจำเป็นต้องส่งต่อผู้รับบริการเพื่อไปรับการรักษาพยาบาล ณ หน่วยบริการระดับทุติยภูมิ และตติยภูมิที่เป็นหน่วยบริการรับส่งต่อ ต้องมีการจัดระบบการบริหารจัดการ ดังต่อไปนี้

(ก) มีระบบการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่าย ในการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งการป้องกันและควบคุมโรคในระดับชุมชน โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชนในเขตพื้นที่ ทั้งนี้ สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมผ่านกลไกระดับชุมชน ที่เกิดจากความต้องการของชุมชน และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในเครือข่าย

(ข) มีระบบการส่งเสริมให้ประชาชนมีศักยภาพและมีความรู้ในการจัดการสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยจัดให้มีข้อมูลที่จำเป็นในการตัดสินใจเพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพของบุคคลในบัญชีรายชื่อ โดยมีการให้คำแนะนำ และคำปรึกษา ฝึกปฏิบัติการณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้สามารถดูแลสุขภาพตนเองและครอบครัวได้ รวมทั้งจัดให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลในบัญชีรายชื่อและครอบครัวมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพในชุมชน เพื่อให้สามารถร่วมตัดสินใจในการวางแผนการดูแลสุขภาพร่วมกับแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวและคณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิได้

(ค) จัดให้มีรูปแบบการดูแลสุขภาพปฐมภูมิของบุคคลในบัญชีรายชื่อที่ขึ้นทะเบียนในหน่วยบริการหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ไม่น้อยกว่าหกเดือน โดยต้องมีการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพ ประเมิน และวิเคราะห์ความเสี่ยงทางด้านสุขภาพตามกลุ่มวัยและวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลในบัญชีรายชื่อ โดยวางแผนกิจกรรมเพื่อการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมตามกลุ่มวัยหรือตามวงจรชีวิตของครอบครัว ประกอบด้วย โภชนาการ การออกกำลังกาย การพักผ่อน และการตรวจสุขภาพ ตลอดจนจัดทำข้อมูลสถานะสุขภาพประจำตัวและประจำครอบครัว เพื่อให้บุคคลในบัญชีรายชื่อมีข้อมูลทางด้านสุขภาพ ในการนำไปสู่แนวทางการสร้างเสริมและจัดการสุขภาพของตนเองและบุคคลในครอบครัวได้อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี

(ง) มีระบบบริการให้คำปรึกษาและบริการนัดหมาย โดยต้องจัดให้มีช่องทางและวิธีการที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ เพื่อให้บุคคลในบัญชีรายชื่อได้รับคำปรึกษาปัญหาทางด้านสุขภาพเกี่ยวกับการส่งเสริม ป้องกัน และควบคุมโรค ดูแลรักษา และฟื้นฟูสุขภาพ หรือคำแนะนำในการปฏิบัติตน การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อให้สามารถจัดการด้านสุขภาพตนเองและครอบครัวได้ หรือสามารถตัดสินใจในการเลือกรับบริการหรือเข้าสู่ระบบการส่งต่อ รวมทั้งนัดหมายเพื่อเข้ารับการดูแลสุขภาพที่เหมาะสม

(จ) มีระบบบริการส่งต่อและดูแลต่อเนื่องแก่บุคคลในบัญชีรายชื่อ โดยจัดให้มีการประสานงานและช่องทางการส่งต่อที่เหมาะสมตามบริบทและสภาวะโรค เพื่อไปรับการดูแลสุขภาพต่อยังหน่วยบริการระดับทุติยภูมิหรือตติยภูมิที่มีศักยภาพ โดยจัดให้มีระบบการประสานงานเพื่อรับกลับและการดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจัดหา หรือประสานงาน อุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นในการให้บริการตามมาตรฐาน

(ฉ) จัดบริการสุขภาพให้บุคคลในบัญชีรายชื่อ ครอบคลุมทั้งระยะเฉียบพลัน ระยะกลาง ระยะเรื้อรัง ระยะยาว ระยะประคับประคอง และระยะท้ายของชีวิต ตามกลุ่มวัยตั้งแต่ การตั้งครรภ์ ทารก วัยเด็ก วัยเรียน วัยรุ่น วัยทำงาน วัยสูงอายุ จนกระทั่งเสียชีวิต ที่สอดคล้องกับลักษณะของผู้รับบริการที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมินั้น

(๒) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรับบริการ โดยต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับตารางแสดงเวลาการให้บริการ รายชื่อและตารางเวลาการทำงานของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ และช่องทางการติดต่อประสานงานทั้งในกรณีปกติและกรณีฉุกเฉิน ณ หน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมินั้นตั้งอยู่

กรณีส่งต่อผู้รับบริการไปยังหน่วยบริการระดับทุติยภูมิหรือตติยภูมิ รวมทั้งกรณีการให้บริการนอกเวลาราชการ ต้องประชาสัมพันธ์ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสามารถทราบถึงเครือข่ายหน่วยบริการหรือโรงพยาบาลรับส่งต่อ และหมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้ในการติดต่อ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการรับการดูแลสุขภาพปฐมภูมิและการรับส่งต่อ

(๓) เปิดให้บริการสุขภาพปฐมภูมิแก่บุคคลในบัญชีรายชื่อในเขตพื้นที่ ไม่น้อยกว่าแปดชั่วโมงต่อวันเป็นเวลาห้าวันทำการต่อสัปดาห์ โดยหากมีการให้บริการนอกเวลาทำการ ต้องแจ้งให้บุคคลในบัญชีรายชื่อในเขตพื้นที่ทราบเป็นการทั่วไป

(๔) จัดทำข้อมูลเพื่อแสดงสถานะสุขภาพของผู้รับบริการเป็นรายบุคคล จัดเก็บไว้อย่างปลอดภัย และป้องกันมิให้บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลนั้น

(๕) มีการจัดอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมเป็นสัดส่วน สะอาด ปลอดภัย และมีพื้นที่ให้บริการอย่างเหมาะสมกับการจัดบริการแต่ละด้าน

(๖) มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นพร้อมใช้งาน เพื่อให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ ตามรายการที่กำหนดในกฎกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และตามที่สำนักงานกำหนด

(๗) จัดให้มีระบบการบริหารจัดการทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานภายในและในส่วนที่เกี่ยวกับการให้บริการ เช่น ระบบนัดหมาย ระบบติดตามผล ระบบการให้คำปรึกษา ระบบสนับสนุน อุปกรณ์ช่วยเหลือ และระบบการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และสอดคล้องกับลักษณะของผู้รับบริการที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยบริการปฐมภูมิ หรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมินั้น

ข้อ ๖ จัดทำแผนงานในการจัดบริการสุขภาพปฐมภูมิตามข้อ ๕ ที่สอดคล้องกับลักษณะของผู้รับบริการที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมินั้น ที่ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

ข้อ ๗ ให้ประธานกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิรักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประธานกรรมการระบบสุขภาพปฐมภูมิ